

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	966 494 816
Organisasjonsform:	Aksjeselskap
Foretaksnavn:	HADELAND OG RINGERIKE AVFALLSSELSKAP AS
Forretningsadresse:	Musmyrveien 10 3520 JEVNAKER

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2023 - 31.12.2023
-------------------------	-------------------------

Konsern

Morselskap i konsern:	Nei
-----------------------	-----

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Arnt Sveen
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	21.03.2024

Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 13.05.2025

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	2, 3	203 459 150	180 104 876
Annen driftsinntekt		-31 313	-829 599
Sum inntekter		203 427 837	179 275 276
Kostnader			
Varekostnad	4	52 201 258	57 933 466
Lønnskostnad	5	70 490 636	52 356 224
Avskrivning på driftsmidler	6	15 744 434	15 212 230
Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	6		
Annen driftskostnad	5	58 016 994	52 668 288
Sum kostnader		196 453 321	178 170 208
Driftsresultat		6 974 516	1 105 068
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		1 921 044	600 075
Sum finansinntekter		1 921 044	600 075
Annen rentekostnad		5 147 598	2 441 318
Sum finanskostnader		5 147 598	2 441 318
Netto finans		-3 226 554	-1 841 242
Ordinært resultat før skattekostnad		3 747 962	-736 174
Skattekostnad på resultat	7	626 533	-269 218
Ordinært resultat etter skattekostnad		3 121 429	-466 956
Årsresultat		3 121 429	-466 956
Årsresultat etter minoritetsinteresser		3 121 429	-466 956
Totalresultat		3 121 429	-466 956
Overføringer og disponeringer			

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Ordinært utbytte	8		
Overført annen egenkapital	8	3 121 429	-466 956
Sum overføringer og disponeringer		3 121 429	-466 956

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Konsesjoner, patenter o.l.	6		
Utsatt skattefordel	7	2 716 401	3 342 934
Goodwill	6		
Sum immaterielle eiendeler		2 716 401	3 342 934
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	6, 9	57 032 563	60 058 149
Maskiner og anlegg	6, 9	35 984 668	35 444 547
Skip og flytende installasjoner	6		
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	6, 9	22 620 942	11 835 825
Sum varige driftsmidler		115 638 173	107 338 521
Finansielle anleggsmidler			
Investering i annet foretak i samme konsern	10	12 263 800	
Investeringer i aksjer og andeler		2 072	2 072
Netto pensjonsmidler		728 285	640 160
Andre fordringer	3, 9	8 498 602	4 516 685
Sum finansielle anleggsmidler		21 492 759	5 158 917
Sum anleggsmidler		139 847 333	115 840 372
Omløpsmidler			
Varer			
Lager av varer og annen beholdning	11	1 193 100	808 655
Sum varer		1 193 100	808 655
Fordringer			
Kundefordringer	9	10 698 015	7 678 194
Andre kortsiktige fordringer		12 217 611	7 902 616
Sum fordringer		22 915 625	15 580 810
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	12	49 026 155	38 975 454

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		49 026 155	38 975 454
Sum omløpsmidler		73 134 881	55 364 919
SUM EIENDELER		212 982 214	171 205 291
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	8, 13	3 862 000	3 862 000
Beholdning av egne aksjer	13		
Sum innskutt egenkapital		3 862 000	3 862 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	8	46 123 240	43 001 811
Sum opptjent egenkapital		46 123 240	43 001 811
Sum egenkapital		49 985 240	46 863 811
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	14	799 455	774 317
Utsatt skatt	7		
Andre avsetninger for forpliktelser	15	2 033 855	2 033 855
Sum avsetninger for forpliktelser		2 833 310	2 808 172
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	122 516 888	85 640 000
Sum annen langsiktig gjeld		122 516 888	85 640 000
Sum langsiktig gjeld		125 350 197	88 448 172
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		21 251 062	22 847 644
Betalbar skatt	7		
Skyldig offentlige avgifter		4 862 193	3 595 635
Utbytte	8		

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Annen kortsiktig gjeld		11 533 521	9 450 028
Sum kortsiktig gjeld		37 646 776	35 893 308
Sum gjeld		162 996 973	124 341 480
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		212 982 214	171 205 291

BDO AS
Bragernes Torg 2A
3017 Drammen

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2023
- Resultatregnskap for 2023
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av Årsberetning. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Kåre Rødssæteren
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Pennco Dokumentnr: CDG13-FX6MX-JPTUK-JCTZK-TX8NY-CYQOI

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kåre Rødssæteren

Partner

På vegne av: BDO AS

Serienummer: UN:NO-9578-5993-4-715257

IP: 188.95.xxx.xxx

2024-04-08 09:08:41 UTC

Penneo DokumentID: CDGT3-FX6MM-JPTUK-JCTZK-TX8NY-CYQOI

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Årsregnskap 2023

Hadeland Og Ringerike Avfallsselskap AS

Årsberetning
Resultatregnskap
Balanse
Noter til regnskapet
Kontantstrømanalyse

Penneo Dokumentnøkkel: NZY1D-CN53Y-1P2PX-5NE4D-BFQOU-WZIZE

Org. nr. : 966 494 816

Styrets beretning 2023

1 Virksomheten

Hadeland og Ringerike Avfallsselskaps (HRA) hovedoppgave er å hente avfallet hos alle abonnenter i regionen, samt å gjennomføre og drifte et renovasjonssystem som oppfyller alle krav til innsamling og behandling av husholdningsavfall i eierkommunene Gran, Hole, Jevnaker, Lunner og Ringerike. Dette omfatter drift av hovedstasjonen, Trollmyra Avfallsanlegg, på Bergermoen i Jevnaker kommune, samt seks gjenvinningsstasjoner. Disse stasjonene ligger i Mohagen (Gran), Svingerud (Hole), Trollmyra (Jevnaker), Roa (Lunner), Sokna og Nes i Ådal (Ringerike). I tillegg har selskapet mottak av næringsavfall og farlig avfall. Fra 2014 produserer selskapet drivstoff i form av biogass (biometan) fra matavfall.

HRA har også ansvar for innsamling og transport av kloakkslam fra kommunene Gran, Hole, Jevnaker og Lunner.

Oppgavene skal utføres i henhold til sentrale lover og bestemmelser samt gitte tillatelser fra Statsforvalteren og eierkommunenes renovasjonsforskrift. Selskapet har hovedkontor på Bergermoen i Jevnaker kommune.

2 Generelt

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte årsregnskapet med resultatregnskap og balanse med tilhørende noter, en fyllestgjørende informasjon om driften i 2023 og status ved årsskiftet.

Årsregnskapet for 2023 er satt opp under forutsetning om fortsatt drift.

HRA defineres som et middels stort foretak. Det er etter regnskapsårets utgang, ikke inntrådt forhold som etter styrets syn har betydning for bedømmelsen av regnskapet.

Det er krav om at selvkostberegninger brukes ved fastsettelse av renovasjonsgebyret. For årets årsoppgjør har vi derfor lagt til grunn ”Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14)”. Dette gir et noe annet resultat enn ved bruk av norsk standard regnskap. Dette fremkommer i notene til regnskapet.

3 Økonomi

Resultatregnskap

HRA hadde en økning i omsetningen fra 180 mill. kroner i 2022 til 203 mill. kroner i 2023. Årsresultatet før skatt ble på 3,7 mill. kroner, etter skatt ble ordinært resultat 3,1 mill. kroner. Årets overskudd overføres annen egenkapital.

Kontantstrømoppstilling

Likviditetsendring fra operasjonell virksomhet var på 9,5 mill. kroner, og netto økning i kontanter var 10 mill. kroner.

Likviditet

HRA's kortsiktige gjeld var 37,6 mill. kroner pr. 31.12.2023. Dette utgjør 23,1 % av samlet gjeld, mot 28,9 % pr. 31.12.2022. Kortsiktig gjeld går opp med 4,8 %, mens sum gjeld går opp med 31,1 %.

Likviditetsbeholdningen var 49 mill. kroner pr. 31.12.2023, som tilsvarer 23,0 % av totalkapitalen.

Soliditet

HRA's totalkapital var ved utgangen av året 212,9 mill. kroner sammenlignet med 171,2 mill. kroner i 2022. Egenkapitalen utgjør 23,5 % av totalkapitalen mot 27,4 % for 2022.

3.1 Finansiell risiko

Renterisiko

HRA er eksponert for risiko knyttet til endringer i rentenivå. Selskapet har en langsiktig gjeld til kredittinstitusjon på 122,5 mill. kroner.

Kredittrisiko

HRA har store løpende kundefordringer. Basert på erfaring gjennom flere år har ikke fordringene utgjort noen stor risiko. Styret ser på det siste års økt inflasjon og økte rentenivåer med en viss bekymring når det gjelder utestående kundefordringer, men foreløpig indikerer det ingen vesentlig forskjeller i manglende betalinger, purringer og inkasso.

Likviditetsrisiko

HRA's likvide midler er plassert i bank med flytende rente. Innskudd pr. 31.12.2023 var 49,0 mill. kroner. Bankinnskudd varierer i takt med tidspunktene for fakturering.

Markedsrisiko

Avfallsmengden fra husholdningene fortsetter å falle, knappe 3% ned fra 2022. Delvis skyldes dette generelt svekket økonomi, og delvis at den strukturelle nedgangen i bruk av trykte medier fortsetter. Nedgangen i papirmengden er ca 7% Fra april 2022 utvidet HRA virksomheten gjennom å overta mottaks- og sorteringsanlegget for usortert næringsavfall. Avfallsmengden her har vært stabil gjennom 2023 og ligger noenlunde på samme årlige tonnasje som foregående år, ca 5 000 tonn, som bidrar godt til et positivt næringsresultat.

4 Miljørapportering

4.1 Organisasjon og arbeidsmiljø

Organisasjon

Satsingen på å styrke bemanning og kompetanse (førerkort klasse C og yrkessjåførkompetanse (YSK)) i transportavdelingen har vært vellykket. Dette har redusert belastningen på renovatørene, og det forekommer ikke lenger uakseptabel bruk av overtid, selv i perioder med vanskelige kjøreforhold.

Fra 1. juli blir transport av avfall fra gjenvinningsstasjonene til Trollmyra utført med egne sjåfører og utstyr.

Lokaler

Administrasjonen i HRA jobber i moderne, lyse og trivelige lokaler på Trollmyra i Jevnaker kommune. Ansatte så vel som besøkende trives i flotte omgivelser. HRA har som tidligere år benyttet vår og høst til å invitere regionens 4.-klassinger til undervisning i eget «klasserom». Dette er et populært og viktig tilbud til alle regionens barneskoler. Det er også økt faglig samarbeid mellom HRA og de videregående skolene, noe vi ønsker å utvikle videre.

Sykefravær og helse

Fravær med egenmelding er lavt og stabilt på 1,1 %. HRA arbeider aktivt for å holde egenmeldinger på et så lavt nivå som mulig, og har et strategisk mål på <1 %. Egenmeldinger inkluderer ikke egenmelding ved syke barn. Samlet fravær pga. syke barn utgjør i 2023 256 dager. Fravær med sykmelding er på 8,5 %, ned fra 8,6 % i 2022. For sykefravær i arbeidsgiverperioden, altså under 16 dager, så er tallet 2,7 %, dvs litt bedre enn måltallet, <3 %. God oppfølging av ansattes helse og fraværssituasjon er og skal være en viktig oppgave for HRA, og antallet langtidssykmeldte er fallende.

Bedriften har eget bedrifts- og arbeidsmiljøutvalg, og har tre verneombud for henholdsvis administrasjon, anleggsdrift og transport. Bedriften har en stabil bemanning, og det er styrets oppfatning at arbeidsmiljøet er godt.

I samarbeid med Avonova settes det årlig opp en aktivitetsplan for helse, miljø og sikkerhet. I 2023 har vi gjennomført:

- Støyundersøkelse for HRAs renovatører ute på langs vei.
- Tilbud til alle ansatte om nødvendige/anbefalte vaksiner.

I samarbeid med BDO gjennomfører årlige medarbeiderundersøkelser.

Etter fjorårets medarbeiderundersøkelse «Kulturstyrk» har vi i 2023 gjennomført en pulsundersøkelse for å sjekke om bedriften har lyktes i forbedringsarbeidet. Resultatene beskriver et godt arbeidsmiljø, en positiv utvikling samt at de ansatte føler stolthet til arbeidet og bedriften. En kjernegruppe jobber videre med konkrete forbedringstiltak knyttet til resultatene fra de årlige medarbeiderundersøkelsene.

Likestilling og diskriminering

Blant HRAs ansatte, faste og midlertidige er det 19 kvinner, 17,4 %. Dette er opp fra fjorårets 14,2 %, noe som skyldes at vi har flere kvinnelige ansatte i driftsavdelingene, som tradisjonelt er svært mannsdominerte. 2 av 8 i HRAs ledergruppe er kvinner. HRA har 1 kvinne ansatt i en administrativ trainee stilling, og 8 av 16 tilkallingsvikarer er kvinner.

Styret består av fire kvinner og to menn, men har 40 % mannsandel blant aksjonærvalgte medlemmer. Selskapet har i løpet av 2023 ansatt 10 kvinner, en driftsoperatør, en trainee og 8 tilkallingsvikarer fordelt på forskjellige driftsavdelinger. Det er krevende å få kvinnelige søkere til faste stillinger som driftsoperatør og renovatør, men HRA oppfordrer kvinner aktivt til å søke slike jobber. Det legges godt til rette for at både kvinner og menn kan arbeide i HRA.

Selskapet arbeider for å fremme diskrimineringslovens formål innenfor virksomheten, og for å hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel og adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Dette gjelder alle deler av virksomheten. HRA jobber aktivt for å følge lovverket når det gjelder blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og tiltak for å unngå trakassering.

HRAs personvernerklæring beskriver hvordan opplysninger som potensielt kan være grunnlag for diskriminering blir behandlet. Denne erklæringen finnes på HRAs hjemmesider.

Medarbeiderundersøkelsen utført i 2023 har ikke avdekket noe som tilsier at ansatte er utsatt for diskriminering. Kjernegruppen som ble opprettet etter medarbeiderundersøkelsen rapporterer og tar initiativ til eventuelle tiltak i samråd med selskapets ledergruppe.

Arbeidet med likestilling og diskriminering er viktig for HRA. Tillitsvalgte, verneombud og arbeidsmiljøutvalget gir viktige bidrag til at dette er prioriterte oppgaver i bedriftens daglige liv.

Det er pr. 31.12.2023 ingen ansatte i HRA som jobber ufrivillig deltid.

I 2023 er det kun menn som har hatt foreldrepermisjon hos HRA. Det er totalt 5 personer som har hatt foreldrepermisjon. De 5 har i snitt hatt 11,3 uker permisjon.

Under følger en redegjørelse for lønnsforskjeller i HRA:

[Redacted]				
	6	56	9,7 %	100,4 %
	6	14	30,0 %	110,7 %
	2	5	28,6 %	97,1 %

*daglig leder er ikke medregnet i tabellen

Avvik

I 2023 ble det anskaffet og tatt i bruk et nytt integrert kvalitets- og internkontrollsystem. Dette systemet er web-basert og svært brukervennlig, noe som bl.a. har resultert i en økt registrering av både kvalitets- og HMA-avvik. Det ble i 2023 registrert 523 avvik. 348 gjaldt feilsortering i næringsavfall (næringskunder), 52 interne kvalitetsavvik, 76 HMS, 21 beredskap, 12 leverandører/kunder, 11 ytre miljø, 1 GDPR og 2 forbedringsforslag. Kundereklamasjoner knyttet til renovasjonstjenesten rapporteres i et eget system og kommer i tillegg. I november ble HRA resertifisert etter ISO9001- og 14001-standardene.

Skader, ulykker og kritiske hendelser

Det ble registrert 3 arbeidsulykker med personskade, ingen av disse alvorlige. I tillegg var det 2 ulykker på gjenvinningstasjoner der kunder skadet seg. Fire ganger ble det sendt internt varsel om kritisk hendelse som ikke var øvelse. En kritisk hendelse ble ikke varslet korrekt og er ikke registrert som varsling (likevel korrekt registrert avvik).

Vesentlige miljøaspekter

Miljøaspekter er aktiviteter, produkter og tjenester som påvirker det ytre miljø positivt eller negativt. Miljøaspektene er rangert etter vesentlighet. Eksempler på positive vesentlige miljøaspekter er renovasjon (sirkularitet), produksjon av biogass (sirkularitet) og kunnskapsformidling (bedre kildesortering). Eksempler på våre negative vesentlige miljøaspekter er produksjon av biogass (utslipp av lukt), avsluttet deponi (sigevann) og potensiell brann (forurenset brannvann). HRA følger opp miljøaspektene og miljøpåvirkningene i tråd med gitte tillatelser, regelverk og hensyn til naboer/omgivelser, som en del av bedriftens internkontrollsystem.

Råvarebruk og energi

Gass fra nedlagt deponi er grunnlast til oppvarming av biogassprosessen og bygningsmasse. Gassuttaket fra deponiet er synkende, og i de siste par årene har stadig mer tilleggsoppvarming skjedd ved bruk av rågass fra biogassanlegget, og oljefyr. Et nytt flisfyringsanlegg har i løpet av 2023 faset ut bruk av egen rågass og oljefyr til oppvarming. Dette reduserer bruk av fossilt brensel og øker mengden salgbar biogass. Som følge av flisfyren og kontinuerlig forbedringsarbeid, er det i 2023 satt ny rekord for produksjon av oppgradert biogass.

Grunnet ekstraordinære strømpriser, skal det gjennomføres en rekke tiltak for å redusere strømforbruk og etablere egen strømproduksjon. For gjennomføring av tiltak, har HRA fått innvilget tilskudd til, ca. 1,5 MNOK fra statens midlertidige energitilskuddsordning. Flere av byggene på Trollmyra vil få solceller på takene i løpet av sommerhalvåret 2024. Fra slutten av 2023 har HRA inngått avtale om fastpris på elektrisitet for en 7-års periode.

Utslipp av drivhusgasser

Metan fra nedlagt deponi som evt. lekker ut mellom gassbrønnene på deponiet vil inneholde ca. 42 % metan (CH₄), ca. 50 % karbondioksid (CO₂), små mengder nitrogen og sporstoffer.

Vi registrerer jevnlig lekkasjeområder og utfører tiltak. Målinger utført i 2021 viste ingen registrerte utslipp over kvantifiseringsgrense (0,2%).

Biogass som produseres av HRA, inneholder ca. 68 vol-% metan og ca. 32 vol-% karbondioksid. Ved ordinær drift er det evt. bare utlekket metan fra deponiet som bidrar til drivhuseffekt. Karbondioksid som slippes ut fra deponiet og biogassanlegget er biogent og inngår i det naturlige karbonkretsløpet. Rågassen fra utråtningsstankene blir oppgradert til ren biometan av drivstoffkvalitet for kjøretøyer. Avgassene fra disse kjøretøyene er klimanøytrale.

Gass fra brønner i deponiet og biogassanlegget i 2023:

	2023	2022	2023	2022	2023	2022
	223 450	195 749	194 402	134 232		
	2 485 448	2 332 492	360 050	445 747	1 678 154	1 185 178

Utslipp av luktenheter

Luktundersøkelser og innrapportering viser en reduksjon i luktutslipp fra Trollmyra siden målingene startet i 2010. Luktutslipp forekommer likevel til omgivelsene. En omfattende luktundersøkelse ble gjennomført i 2022, som viste at luktutslipp fortsatt er vesentlig fra biogassanlegget. I 2021 ble det etablert en prosjektgruppe som skal utrede og gjennomføre konkrete forbedringstiltak knyttet til anlegget og driftsorganisering, slik at luktplager kun skal forekomme ved større uhell og driftsforstyrrelser. Målet er at all prosessventilasjon fra biogassanlegget skal renses i effektive filtre, og ikke spre lukt til naboområdene. Luktundersøkelsen som ble gjennomført i 2022, utpekte buffertankene før utråtning som hovedkilder. Luktfilter på buffertankene ble våren 2023 erstattet med nye og moderne filtre, som har redusert luktutslippet betydelig. Eksisterende biofilter for filtrering av ventilasjonsluft fra produksjonshallene har blitt optimalisert mht. fukting i 2023. Tidligere har rejektcontainer (utsortering av ikke-organisk avfall fra matavfall som f.eks. plast) for den eldste forbehandlingslinjen blitt lagret utendørs. I løpet av 2023 har denne forbehandlingslinjen blitt faset ut, og dermed er utendørs lagring av rejekt også fjernet, noe som medfører mindre lukt.

Kompostering av hageavfall og lagring av hogget trevirke vil også kunne skape lukt, men denne lukta vil av de fleste ikke bli karakterisert som sjenerende.

HRA arbeider videre med å redusere luktplager, og har et system for innrapportering av luktplager.

4.2 Støy og støv

Det er ikke registrert naboklager knyttet til støy eller støv.

Utslipp til vann

Vårt deponi ligger i en «dødisgrop» på en morenerygg og har dermed ikke rennende overflatevann inn eller ut av området. Alt vann som renner gjennom gammel fylling uten bunntetting, går ned i grunnvannet. Fra og med 1998 er alt avfall deponert på dobbelt

bunntettet område med oppsamling og rensing av sigevann. Vi har flere prøvebrønner hvor det tas prøver fire ganger pr. år. Uttak av prøver nedstrøms i deponiet tas i dag ved grunnvannets utløp i Randselva som er ca. 1 km unna selve deponiet.

Sigevannet blir kontrollert med hensyn på mengder og kjemisk forurensning. Rapport som gjelder grunnvann og rensing av sigevann sendes Statsforvalteren (SF) årlig.

Brønnen nærmest deponiet viser som ventet noe forurensning, siden brønnen ligger nedstrøms det eldste deponiet der det ikke er bunntetning. I løpet av 2018 ble det funnet per- og polyfluorerte forbindelser (PFAS) i sigevannet fra deponiet som et resultat av et kartleggingsprosjekt initiert av Miljødirektoratet. Dette resulterte i et pålegg fra Statsforvalteren om å inkludere slike målinger i det årlige programmet. Grunnvannets utløp i Randselva viser langt lavere nivå (eller blir ikke påvist) av PFAS enn ved deponiet, og av en annen type.

Utløp i Randselva viser ellers kun små spor av forurensning, og disse ligger innenfor de normer som gjelder. Den biologiske aktiviteten i deponiet er nedadgående. Dette medfører at også forurensning til atmosfære og grunnvann er avtagende.

I 2022 hadde vi tilsyn av Statsforvalteren med søkelys på utslipp på Trollmyra. HRA fikk avvik på manglende kontroll på sitt utslipp til vann og grunn. Dels skyldes det at vi har gjenstående arbeid for å skille forurenset og ikke-forurenset overvann, dels at mulig forurenset overvann ikke prøvetas, og at nåværende prøvepunkt for utslipp fra renseanlegg ikke er representativt. Som følge av at noe overflatevann ikke analyseres, har vi ikke god nok kontroll på totalutslipp. I 2023 har vi gjort en stor kartlegging av aktiviteter og alt av avløp- og spillvannsystem, samt retninger og strømminger av overvann og grunnvann. Dette er gjort slik at vi kan unngå utslipp, få kontroll, og skille forurenset og ikke-forurenset vann. To nye grunnvannsbrønner som skal representere rensert sigevann har blitt etablert, og vil erstatte gammelt prøvepunkt i overvåkingsprogrammet for 2024. Aktiviteter som kan generere forurenset vann blir flyttet, og planlegges med klimavern. Rent overvann vil bli koblet fra spillvannsystemet, og ledet til infiltrasjon i grunnen. Vi planlegger for tiden å lukke biogassanlegget, slik at avløp til renseanlegg ikke vil forekomme, men i stedet blir gjenbrukt som prosessvann.

Fra 2022 utførte HRA mer av overvåkingsprogrammet med egne ressurser. Dette for å bygge opp nødvendig kompetanse, og gjennomføre nødvendige tiltak knyttet til ytre miljø. Prøvetakingsutstyr besitter vi nå selv, og rutiner for prøvetaking har blitt kraftig forbedret for bl.a. å unngå krysskontaminering av prøver. Det gjør at vi i større grad kan stole på resultatene fra vannovervåkingen. I 2023 var første gang HRA har gjennomført prøvetaking helt selv.

4.3 Farlig avfall/generelt avfall fra egen bedrift

HRA generer ikke farlig avfall fra egen virksomhet. Farlig avfall som leveres av abonnenter og næringskunder blir sortert, deklart, emballert og sendt videre til godkjent mottak for farlig avfall. Farlig avfall består i hovedsak av impregneret trevirke, maling, lakk og lim. Gjennom videreutdanning av egne ansatte, har HRA styrket sin kompetanse i håndtering av farlig avfall. Fra 2023 er det ved intern rekruttering, etablert en ny stilling som fagansvarlig for farlig avfall.

4.4 Transport og utslipp

Transport er en viktig og nødvendig del av avfallshåndteringen, og dette gir vanligvis utslipp av skadelige gasser som fossil CO₂ og NO_x. Renovasjonsbilene som benyttes til innhenting av husholdningsavfallet går på klimanøytral biogass som er produsert av HRA.

Det er igangsatt arbeid for å implementere et nytt, digitalt feltverktøy i alle renovasjonsbilene. Dette vil gjøre jobben for renovatørene og våre saksbehandlere mer dynamisk og oversiktlig. Dette vil både redusere risikoen for henteavvik og forenkle avviksbehandlingen.

4.5 Miljøstyring

Strategi og mål er beskrevet i selskapets strategiplan for 2022 - 2026. Informasjon, rutiner og prosedyrer er beskrevet i selskapets kvalitet og miljøsystem. Det ble i 2023 etablert et web-basert integrert kvalitets- og internkontrollsystem, basert på NS-ISO 9001 og NS-ISO 14001. Kiwa Teknologisk Institutt er HRAs sertifiseringsorgan, og en vellykket resertifisering fant sted i november 2023.

4.6 Forebyggende tiltak, beredskap og varsling

Internkontrollsystemet inneholder oversikt over miljøaspekter med tiltak og utbedringer. Beredskapsplan ligger også i systemet med varslingsrutiner og dokumentasjon på gjennomført opplæring/øvelser.

HRAs industrivern øvde i 2023 4 ganger, der én av øvelsene var en storøvelse sammen med både Jevnaker- og Ringerike Brannvesen. Storøvelsen bestod av innsats mot HRAs omlastingshall og lekkasje av ammoniakk og brann i batterier. Brann i batterier er noe hele bransjen sliter med, og noe HRA også erfarer.

4.7 Økonomisk sikring av etterdrift av deponi

«Stiftelsen etterbruksfond for Trollmyra deponi» ble stiftet 24. januar 2008. Stiftelsen har som formål å gi finansiell sikring av etterdrift av deponiene, samt bidra til eventuelle ekstraordinære tiltak knyttet til Trollmyra-deponiet. Stiftelsen ble tilført 1,2 millioner kroner i 2023, og fondet er pr. 31.12.2023 på totalt kr. 17 210 299.

I 2023 ble ca 50 % av fondet, 8 millioner, langsiktig investert i fond.

4.8 Stikkprøver

Alle lass med avfall til deponi må deklarerer. Dette sikrer kontroll med hva og hvor mye som tilføres deponiet.

5 Åpenhetsloven

HRA følger lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Selskapet har utarbeidet en redegjørelse om aktsomhetsvurderinger og satt tiltak for å imøtekomme lovkravene. Redegjørelsen ligger tilgjengelig på selskapets nettside: <https://hra.no/>

6 Utsiktene for 2024

HRA har som hovedoppgave å oppfylle sentrale krav til avfallshåndtering, samtidig som selskapet skal drive forretningsmessig forsvarlig innenfor den konkurranseutsatte delen av vår virksomhet.

Høy generell prisstigning og økte avgifter i særdeleshet har bidratt til økte gebyrer både i 2022 og 2023. HRA vil i 2024 foreslå flere tiltak for å møte denne utviklingen. Endringer i tjenestetilbudet vil være blant disse forslagene. I syv år f.o.m. 2024 vil HRA ha fastpris på elektrisitet, noe som vil bidra til større forutsigbarhet for gebyrutviklingen. Den sterke økningen av forbrenningsavgiften på restavfall kan i noen grad dempes gjennom bedre kildesortering. Forbedringspotensialet for dette er stort, og det vil bli gjennomført målrettede forbedringstiltak mot husholdningene.

Driftstillatelsen for avfallsanlegget på Trollmyra er under revisjon hos Statsforvalteren. En ny tillatelse skal reflektere skjerpede bestemmelser og regelverk, og vil forventelig kreve en del investeringer.

Biogassproduksjonsanlegget fra 2005/2014 vil i årene framover kreve en del reinvesteringer. For å bedre lønnsomheten anses det nødvendig å øke produksjonen. Et forprosjekt gjennomføres i 2024. Konklusjonene skal legges fram for eierkommunene. Et utvidet samarbeid med landbruket der husdyrgjødsel inngår som råstoff i tillegg til matavfall, er en del av dette forprosjektet.

Avfallsbransjen er fortsatt i utvikling, og særlig innenfor digitalisering vil det skje mye i årene framover. Det strategiske samarbeidet Innsikt, som HRA har sammen med fire interkommunale selskap i Innlandet, vil stadig spille en viktigere rolle i å drive denne utviklingen framover. Det er viktig at avfallsbransjen opptrer mer koordinert og likt dersom ambisiøse samfunns mål for redusert råvarebruk og økt sirkularitet skal nås, samtidig som kostnadene knyttet til renovasjonstjenestene holdes på et forsvarlig nivå.

HRA ønsker å utvikle seg sammen med de beste i bransjen, og bidra til at Hadeland og Ringerike har gode og effektive renovasjonstjenester. Sammen med innbyggerne har vi nå nådd en materialgjenvinningsgrad på 50 %. I 2025 er målet 55 %. Ambisiøst men nødvendig, og med motiverte kildesortere er det fullt mulig!

Jevnaker, 21.03.2024

Vibecke Andersson
styreleder

Lennert Martijn Hug
nestleder

Karen Skjånes
styremedlem

Siri Skogvold Isaksen
styremedlem

Arne-Johnny Bråthen
styremedlem

Erik Schjerven
Styremedlem

Styrets beretning er elektronisk signert, og inneholder derfor ingen håndskrevne signaturer.

Penneo Dokumentnøkkel: NZY1D-CN53V-1P2PX-5NE4D-BFQOU-WZIZE

Resultatregnskap Hadeland Og Ringerike Avfallsselskap AS

	Note	2023	2022
Driftsinntekter og driftskostnader			
Salgsinntekt	2, 3	203 459 150	180 104 876
Annen driftsinntekt		-31 313	-829 599
Sum driftsinntekter		203 427 837	179 275 276
Varekostnad	4	52 201 258	57 933 466
Lønnskostnad	5	70 490 636	52 356 224
Avskrivning på driftsmidler	6	15 744 434	15 212 230
Annen driftskostnad	5	58 016 994	52 668 288
Sum driftskostnader		196 453 321	178 170 208
Driftsresultat		6 974 516	1 105 068
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		1 921 044	600 075
Annen rentekostnad		5 147 598	2 441 318
Resultat av finansposter		-3 226 554	-1 841 242
Resultat før skattekostnad		3 747 962	-736 174
Skattekostnad på resultat	7	626 533	-269 218
Årsresultat		3 121 429	-466 956
Overføringer			
Overført annen egenkapital	8	3 121 429	-466 956
Sum overføringer		3 121 429	-466 956

Penneo Dokumentnøkkel: NZY1D-CN53V-1P2PX-5NE4D-BFQOU-WZIZE

Balanse

	Note	2023	2022
Eiendeler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	7	2 716 401	3 342 934
Sum immaterielle eiendeler		2 716 401	3 342 934
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	6, 9	57 032 563	60 058 149
Maskiner og anlegg	6, 9	35 984 668	35 444 547
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	6, 9	22 620 942	11 835 825
Sum varige driftsmidler		115 638 173	107 338 521
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i annet foretak i samme konsern	10	12 263 800	0
Investeringer i aksjer og andeler		2 072	2 072
Netto pensjonsmidler		728 285	640 160
Andre fordringer	3, 9	8 498 602	4 516 685
Sum finansielle anleggsmidler		21 492 759	5 158 917
Sum anleggsmidler		139 847 333	115 840 372
Omløpsmidler			
Varer			
Lager av varer og annen beholdning	11	1 193 100	808 655
Sum varer		1 193 100	808 655
Fordringer			
Kundefordringer	9	10 698 015	7 678 194
Andre kortsiktige fordringer		12 217 611	7 902 616
Sum fordringer		22 915 625	15 580 810
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	12	49 026 155	38 975 454
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		49 026 155	38 975 454
Sum omløpsmidler		73 134 881	55 364 919
Sum eiendeler		212 982 214	171 205 291

Penneo Dokumentnøkkel: NZY1D-CN53V-1P2PX-5NE4D-BFQOU-WZIZE

Balanse

Egenkapital og gjeld	Note	2023	2022
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	8, 13	3 862 000	3 862 000
Sum innskutt egenkapital		3 862 000	3 862 000
Opptjent egenkapital			
Annøn egenkapital	8	46 123 240	43 001 811
Sum opptjent egenkapital		46 123 240	43 001 811
Sum egenkapital		49 985 240	46 863 811
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	14	799 455	774 317
Andre avsetninger for forpliktelser	15	2 033 855	2 033 855
Sum avsetning for forpliktelser		2 833 310	2 808 172
Annøn langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	122 516 888	85 640 000
Sum annøn langsiktig gjeld		122 516 888	85 640 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		21 251 062	22 847 644
Skyldig offentlige avgifter		4 862 193	3 595 635
Annøn kortsiktig gjeld		11 533 521	9 450 028
Sum kortsiktig gjeld		37 646 776	35 893 308
Sum gjeld		162 996 973	124 341 480
Sum egenkapital og gjeld		212 982 214	171 205 291

Jevnaker, 21.03.2024

Styret i Hadeland Og Ringerike Avfallsselskap AS

_____
Vibecke Andersson
styreleder

_____
Lennert Martijn Hug
nestleder

_____
Karen Skjånes
styremedlem

_____
Erik Schjerven
styremedlem

_____
Siri Skogvold Isaksen
styremedlem

_____
Arne-Johnny Bråthen
styremedlem

_____
Ole Petter Løbøen
daglig leder

Noter 2023

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for øvrige foretak.

Selvkostprinsippet

Etter Forurensningsloven § 34 og Avfallsforskriften § 9-10 plikter HRA, som interkommunalt aksjeselskap, å påse at renovasjonstjenester dekkes etter selvkostprinsippet for monopolvirksomheten. Ifølge Forurensningsforskriften § 11-1 må HRA forholde seg til forskriftens rammer for gebyrberegning. De regnskapsmessige konsekvenser etter selvkostprinsippet er innarbeidet i resultatregnskapet. Viser for øvrig til note 3.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er likestilte kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Driftsinntekter

Salgsinntekter inntektsføres i takt med levering. Annen driftsinntekt omfatter leieinntekter.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet økonomisk levetid.

Varer

Varer er oppført i balansen til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til påregnelig tap.

Miljøforpliktelser

Det er opprettet en egen stiftelse som har som formål å sikre etterdrift av Trollmyra deponi. Stiftelsen tilføres årlige midler gjennom innkreving av gebyr.

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører de økonomiske rettigheter og forpliktelser til selskapet (finansiell leasing), aktiveres under driftsløsøre, inventar o.a. utstyr og medtas som forpliktelse under rentebærende langsiktig gjeld til nåverdi av minimumsleien. Driftsmidlene avskrives i henhold til plan og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad.

Skatter

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt som blir utlignet og forfaller til betaling i neste regnskapsår i tillegg til endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet etter gjeldende skattesats ved utgangen av regnskapsåret. Beregningen er foretatt på grunnlag av skattereduserende og skatteøkende midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Selskapets virksomhet knyttet til innsamling, deponering og energigjenvinning av husholdningsavfall defineres som monopolvirksomhet og er unntatt fra beskatning. Selskapet forventer positiv fremtidig inntjening på næringsdelen og forventer at det vil dekke balanseført utsatt skattefordel.

Noter 2023

Pensjoner

KLPs kollektive pensjonsordninger sikrer tariffestet tjenestepensjon for de ansatte. Dette gjelder alders-, uføre-, etterlatte-, tidligpensjon, AFP og betinget tjenestepensjon. Årskull født før 1963 er sikret tidligpensjon og AFP 62-67 år. Årskull født fra 1963 er sikret betinget tjenestepensjon eller livsvarig AFP. Pensjonene fra KLP samordnes med utbetalingene fra folketrygden i de tilfeller regelverket krever det. Servicepensjoner inngår ikke i beregningen.

Regnskapsføring av tjenestepensjonsordninger med vedtektsfestet ytelsenivå følger norsk regnskapsstandard NRS 6 pensjonskostnader.

Generelt om beregningene og de viktigste forutsetningene.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i beregningene beregnes ut fra økonomiske og demografiske forutsetninger. Se note 14.

Noter 2023

Note 2 Salgsinntekter

Selskapets salgsinntekter er i sin helhet knyttet til kjerneområdet innsamling, sortering, lagring, bearbeiding og videresalg av avfall. Salgsinntektene kommer hovedsakelig fra kommunene Gran, Jevnaker, Ringerike, Hole og Lunner.

Salgsinntekter per virksomhetsområde	2023	2022
Næringsavfall	24 397 287	20 739 414
Forbrenningsavgift	745 104	544 077
Husholdningsavfall	125 543 153	98 052 863
Innteksregulering Selvkost	3 708 228	12 530 716
Gjenvinningsstasjoner	7 058 879	6 465 349
Forbrenningsavgift	0	0
Salg fraksjoner	20 661 984	22 230 452
Matavfall	8 051 486	7 185 696
Slam	10 068 643	9 227 874
Øvrige salgsinntekter	3 193 074	2 298 835
Sum	203 427 837	179 275 276

Note 3 Regnskapsposter fordelt på virksomhetsområder

	Monopol	Næring	Sum
Driftsinntekter	143 489 674	59 938 163	203 427 837
Driftskostnader	140 080 273	56 373 048	196 453 321
Driftsresultat	3 409 401	3 565 115	6 974 516
Netto finansposter	-2 502 778	-723 776	-3 226 554
Resultat før skattekostnad ifølge resultatregnskap	906 624	2 841 339	3 747 962
Tilbakeført finansposter på monopolvirksomhet	2 502 778		
Beregnet normalavkastning på monopolvirksomhet	-3 409 401		
Beregnet resultat monopolvirksomhet etter selvkostprinsippet	0		
Fordring til abonnenter etter selvkost pr 01.01.2023	4 516 685		
Årets beregnede underskudd selvkost, inntektsført	3 708 228		
Beregnete renter (Inntekt [+] / Kostnad [-])	273 689		
Fordring på abonnenter etter selvkost pr 31.12.2023	8 498 602		

HRA må forholde seg til selvkostprinsippet for monopolvirksomheten, dette omfatter innsamling og behandling av husholdningsavfall. Etter selvkostprinsippet tas det utgangspunkt i resultat før finansposter, men etter fradrag for beregnet avkastning av bokførte verdier på driftsmidler. Eventuelt overskudd etter selvkostprinsippet tilbakeføres som en inntektsreduksjon og overføres selvkostfond. Tilbakebetaling skal foretas over en periode på 3-5 år. Eventuelt underskudd etter selvkostprinsippet registreres som en inntektsøkning som også registreres mot selvkostfond. Innkreving foretas gjennom økte gebyrer over en periode på 3-5 år. Det beregnes renter av selvkostfond. For 2023 er det krevd inn kr 3 708 228 for lite i gebyrer på monopolvirksomheten. For tidligere år er det krevd inn kr 4 516 685 for lite i gebyrer, slik at ved utgangen av 2023 utgjør fordring på abonnenter kr 8 498 602.

Noter 2023

Note 4 Sammenslåtte poster

Posten direkte driftskostnad er slått sammen av	2023	2022
Drift av deponi og energigjenvinning	4 683 545	5 331 384
Drift av gjenvinningsstasjon	9 175 789	12 464 960
Slam	9 745 749	9 014 830
Pestavfall til energigjenvinning	17 306 093	20 743 371
Drift av biogassanlegg	4 514 938	3 890 337
Renovasjon	5 293 215	4 102 184
Næringsavfall	809 711	1 708 946
Hageavfall og jordproduksjon	672 218	677 454
Sum direkte kostnader	52 201 258	57 933 466

Note 5 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m

	2023	2022
Lønnskostnader		
Lønninger	53 330 895	41 531 477
Arbeidsgiveravgift	8 733 034	6 717 661
Pensjonskostnader	6 708 192	2 453 154
Andre ytelser	1 718 515	1 653 932
Sum	70 490 636	52 356 224

Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret 105 74

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 316 020	0
Annen godtgjørelse	13 775	593 400
Sum	1 329 795	593 400

Det foreligger ikke avtaler om godtgjørelser utover ordinær lønn til ledende personer.

OTP

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Revisor

Honorar til revisor fordeler seg slik mellom lovpålagt revisjon og andre tjenester:

	2023	2022
Lovpålagt revisjon	201 630	214 850
Teknisk bistand årsregnskap og likningspapirer	55 000	55 000
Annen revisjonsrelatert bistand	68 000	114 075
Sum	324 630	383 925

Noter 2023

Note 6 Anleggsmidler

	Tomter, bygn. m.v.	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar m.v.	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2023	122 436 982	131 343 787	40 775 457	294 556 226
Tilgang kjøpte driftsmidler	2 170 682	7 448 053	14 425 350	24 044 085
Avgang solgte driftsmidler	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2023	124 607 664	138 791 840	55 200 807	318 600 311
Akk. av-og nedskrivninger pr 01.01.	62 378 832	95 899 239	28 939 632	187 217 703
Tilbakeførte avskrivninger på avgang	0	0	0	0
Akk. av-og nedskrivninger pr 31.12	67 575 100	102 807 171	32 579 865	202 962 136
Bokført verdi pr. 31.12.2023	57 032 563	35 984 668	22 620 942	115 638 173
Årets avskrivninger	5 196 269	6 907 932	3 640 233	15 744 434
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Avskrivningssats	5-20%	10-30%	15-30%	

Hvert enkelt driftsmiddel vurderes særskilt og avskrives etter en lineær avskrivningsplan basert på antatt levetid.

Penneo Dokumentnøkkel: NZY1D-CN53V-1P2PX-5NE4D-BFQOU-WZIZE

Noter 2023

Note 7 Skatt

Årets skattekostnad	2023	2022
Resultatført skatt på ordinært resultat:		
Betalbar skatt	0	0
Endring i utsatt skattefordel	626 533	-269 218
Skattekostnad ordinært resultat	626 533	-269 218

Skattepliktig inntekt:		
Resultat før skatt	3 747 962	-736 174
Permanente forskjeller	-853 174	-1 230 937
Endring i midlertidige forskjeller	-159 448	-811 366
Anvendelse av fremførbart underskudd	-2 735 340	0
Skattepliktig inntekt	0	-2 778 477

Betalbar skatt i balansen:		
Betalbar skatt på årets resultat	0	0
Sum betalbar skatt i balansen	0	0

Beregning av effektiv skattesats		
Resultat før skatt	3 747 962	-736 174
Beregnet skatt av resultat før skatt	824 552	-161 958
Skatteeffekt av permanente forskjeller	-187 698	-270 806
Sum	636 853	-432 764
Effektiv skattesats	17,0 %	58,8 %

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller

	2023	2022	Endring
Varige driftsmidler	-10 329 105	-10 760 147	-431 043
Fordringer	-1 827 000	-1 827 000	0
Gevinst – og tapskonto	-218 841	-273 551	-54 710
Avsetninger mv	-1 658 855	-1 658 855	0
Pensjonspremie/ - forpliktelse	-799 455	-774 317	25 138
Andre forskjeller	495 260	796 427	301 167
Sum	-14 337 995	-14 497 443	-159 448

Akkumulert fremførbart underskudd	-43 137	-2 778 477	-2 735 340
Inngår ikke i beregningen av utsatt skatt	2 033 855	2 033 855	0
Grunnlag for utsatt skattefordel	-12 347 277	-15 242 065	-2 894 788

Utsatt skattefordel (22 %)	-2 716 401	-3 353 254	-636 853
-----------------------------------	-------------------	-------------------	-----------------

Penneo Dokumentnøkkel: NZY1D-CN53V-1P2PX-5NE4D-BFQOU-WZIZE

Noter 2023

Note 8 Egenkapital

	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2023	3 862 000	43 001 811	46 863 811
Årets resultat		3 121 429	3 121 429
Egenkapital 31.12.2023	3 862 000	46 123 240	49 985 240

Note 9 Fordringer og gjeld, pantstillelser og garantier

	2023	2022
Fordringer med forfall senere enn ett år		
Andre kortsiktige fordringer	0	0
Andre langsiktige fordringer	8 498 602	4 516 685
Sum	8 498 602	4 516 685
Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år		
Gjeld til kredittinstitusjoner	52 753 000	28 546 667
Annen langsiktig gjeld	0	0
Sum	52 753 000	28 546 667
Gjeld sikret ved pant	122 516 888	85 640 000
Pantsatte eiendeler		
Kundefordringer	10 698 015	7 678 194
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	57 032 563	60 058 149
Maskiner og anlegg	35 984 668	35 444 547
Driftsløsøre, inventar og lignende	22 620 942	11 835 825
Sum	126 336 188	115 016 715

I tillegg er leierett i gnr. 94, bnr. 8 i Ringerike kommune pantsatt.

Note 10 Investering i datterselskap

Selskap	Forretningskontor	Eierandel
Bjønnputtvegen AS	Jevnaker	100 %

Bjønnputtvegen AS ble stiftet i Oktober 2023 og er i midlertidig eie før det skal fusjoneres inn i Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS i 2024.

Noter 2023

Note 11 Varer

Posten varer i balansen består av:	2023	2022
Innkjøpte ferdigvarer	1 193 100	808 655
Sum	1 193 100	808 655

Note 12 Bundne midler

I posten inngår bundne skattetrekksmidler med kr 2 369 682.

Note 13 Aksjonærer

Aksjekapitalen i Hadeland Og Ringerike Avfallsselskap AS pr. 31.12 består av:

	Antall	Pålydende	Bokført
Ordinære aksjer	3 862	1 000	3 862 000
Sum	3 862		3 862 000

Eierstruktur

Aksjonærer i %pr. 31.12:

	Ordinære	Eierandel	Stemmeandel
Fingerike Kommune	1 776	46	46
Gran Kommune	811	21	21
Lunner Kommune	541	14	14
Jevnaker Kommune	425	11	11
Hole Kommune	309	8	8
Totalt antall aksjer	3 862	100	100

Penneo Dokumentnøkkel: NZY1D-CN53V-1P2PX-5NE4D-BFQOU-WZIZE

Noter 2023

Note 14 Pensjonsforpliktelser

Økonomiske forutsetninger

Selskapets pensjonsforpliktelser er aktuariemessig beregnet pr. 31.12.2023. Årets pensjonskostnad inngår i resultatregnskapet under lønn og andre personalkostnader. Ved beregning er det lagt til grunn følgende forutsetninger:

	2023	2022	
Årlig avkastning	5,30 %	5,40 %	
Diskonteringsrente	3,10 %	3,20 %	
Lønnsregulering	3,50 %	3,75 %	
Årlig vekst i grunnbeløp	3,25 %	3,50 %	
Forventet pensjonsregulering	2,80 %	2,72 %	
Arbeidsgiveravgift	14,1 %	14,1 %	
Pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler	2023	2022	Endring
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	67 263 774	51 522 387	15 741 388
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	54 118 028	44 573 629	9 544 399
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-12 346 291	-6 174 440	-6 171 851
Balanseført netto pensjonsforpliktelse	799 455	774 317	25 138
Herav balanseført arbeidsgiveravgift	98 793	95 687	3 106
Beregning av årets pensjonskostnad	2023	2022	
Innbetalt til KLP	7 637 422	5 300 092	
Ansattes trekk	-988 373	-758 929	
Endring pensjonsforpliktelse	25 138	-2 102 770	
Sum	6 674 187	2 438 393	
Egenkapitalinnskudd i KLP i balansen 01.01.2023	640 160		
Årets innskudd	88 125		
Egenkapitalinnskudd i KLP i balansen 31.12.2023	728 285		

Note 15 Miljøfond

Det er i 2023 ikke avsatt noe beløp til miljøfond. Avkastning av fondet skal benyttes til å støtte miljøtiltak i HRA's virkeområde. Fondet utgjør kr 375 000.

I tillegg har HRA AS avsatt iht krav fra Statsforvalteren en garanti på kr -1 658 855 vedrørende farlig avfall på gjenvinningsstasjonene.

Note 16 Leieavtaler

Selskapet leier avfallsdeponeringsplass i Ringerike kommune frem til 17.01.2036. Leiebeløpet for 2023 utgjør kr 297 491.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Lennert Martijn Hug

Styremedlem

På vegne av: HRA AS

Serienummer: UN:NO-9578-5999-4-4086784

IP: 46.46.xxx.xxx

2024-03-25 10:41:31 UTC

Vibecke Olsen

Styreleder

På vegne av: HRA AS

Serienummer: UN:NO-9578-5995-4-581229

IP: 195.184.xxx.xxx

2024-03-25 12:41:09 UTC

Ole Petter Løbben

Daglig leder

På vegne av: HRA AS

Serienummer: UN:NO-9578-5999-4-1692718

IP: 46.15.xxx.xxx

2024-03-26 13:03:26 UTC

Arne-Johnny Bråthen

Styremedlem

På vegne av: HRA AS

Serienummer: UN:NO-9578-5997-4-42568

IP: 84.202.xxx.xxx

2024-03-27 07:39:19 UTC

Erik Schjerven

Styremedlem

På vegne av: HRA AS

Serienummer: 9578-5999-4-1489502

IP: 82.134.xxx.xxx

2024-03-28 06:01:01 UTC

Karen Skjånes

Styremedlem

På vegne av: HRA AS

Serienummer: 9578-5998-4-841318

IP: 178.232.xxx.xxx

2024-03-29 10:43:04 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: NZY1D-CN53V-1P2PX-SNE4D-BFQOU-WZJZE

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Siri Skogvold Isaksen

Styremedlem

På vegne av: HRA AS

Serienummer: 9578-5995-4-2102411

IP: 86.62.xxx.xxx

2024-04-02 12:23:34 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: NZY1D-CN53V-1P2PX-5NE4D-BFQOU-WZJZE

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	3 747 962	-736 174
Periodens betalte skatt	0	-682 208
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
Avskrivninger	15 744 434	15 212 230
Nedskrivning anleggsmidler	0	0
Endring i varelager	-384 445	-713 163
Endring i kundefordringer	-3 019 821	3 984 646
Endring i leverandørgjeld	-1 596 582	2 880 523
Endring i pensjonskostnader	-62 987	-2 174 602
Netto endring i selvkostfond/-forpliktelse	-3 981 917	-12 470 995
Endring i andre tidsavgrensningsposter	-964 946	-3 389 747
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	9 481 698	1 910 510
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-24 044 085	-6 995 746
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	-12 263 800	0
Innbetalinger ved salg av andre investeringer	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-36 307 885	-6 995 746
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Nedbetaling av langsiktig gjeld	-85 640 000	-83 027 747
Opptak av langsiktig gjeld	122 516 888	85 640 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	36 876 888	2 612 253
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	10 050 701	-2 472 983
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	38 975 454	35 279 122
Innfusjonert bankbeholdning	0	6 169 316
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	49 026 155	38 975 454